

Nro. 45.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Kedden Decembernek 2-dik napján
1800-ik esztendőben.*

B é c s.

Itt a' múlt Vasárnapon ki-hirdettegett a'
templomokban, hogy a' jövő Vasárnapon kezd-
ve 3 napokona, a' Felséges Urunk fegyverei-
nek meg-aldattatásokért való imátságok tartat-
nak.

Német Ország.

*Manheimben, az ott Nov. 7-dikénn költ tu-
dósítások szerént, nagyon meg-ütököztek azon-
n, hogy valami Frantzia szolgálatban lévő Lengyel
tsoportok, a' melyek Rohrbach és Nuszloch ne-
vü helységekben fekülznek, mind két helységek-
ben Szabadság-fakat állítottanak fel.*

Y y

Azon 180 ezer Forintokból álló summának, a' melyet a' *Nassau* háznak három ágai, u. m. *Oránia*, *Usingen* és *Weilburg*, a' magok ujj békeséges Alkujok szerént fizetnek a' Frantzia Respublikának, fele részit egyedül az *Orániai* ház tartozik le-fizetni. A' Hollandiai volt Helytartó ez szerént, mint *Orániai* Princz, mint Német Birodalmi kár és rend, már békefélegben vagyon a' Frantzia Respublikával.

Katona őrizet alatt kísértették által a' Frantziák Freyburgból Strafsburgba a' 7 kezeseket, t. i. a' Sz. Péteri Prélatuson, két polgári rendű személyeken és B. Baden Károlyon kívül, a' Sz. Balási, Sz. Mærgeni, és Sz. Tandperti három Káptalan Urakat, azért, hogy a' *Breysgauri* Rendek a' reájok vettétett adott a' Gen. *Klein* oda érkezésével, haladék nélkül, vagy kész pénzben, vagy pedig Frantzia ország béli Bánkósoktól való oly erejű kötelező levélben, le nem tették, hogy a' szerént a' summa 8 részekre oszólván, 8 részekben nyoltz hónapok alatt fizetődhesse. Keservesen írják ezek a' Felső Német országi levelek, hogy fegyverfzűnésnek ideje alatt is legkissebb tekintettel nem viseltetnek a' Frantzia Generálisok az így el nyomattatott emberiséghez.

Nagy Britannia.

Mint hogy Angliában egy idő óta a' ló-ártás szer felett való módon el-hatalmazott, és e' miatt a' szarvas marha meg-kevesedett, erre nézve olyan beszéd foly, hogy a' posta lovakon kívül, minden darab lóra 20 Sterling Font (200 Forint) adó fogna vettetni: a' melyből az a' jó fogna következni, hogy a' szántásra-vetésre és egyéb iga vonásra, ökröket kénytelenítettnének a' gazdák fordítani, a' szarvas marha el-szaporodna, 's a' marha hús bővebb lenne, sőt még a' zab is meg

ötszödná. — Hallatik, hogy a' hajporral való élést is meg fogja a' Parlamentom nem soká tiltani.

Olyan egygyezésre lépett az Angliai Országgyűlés az *Orániai* Princzel, hogy az Anglus zsidódonn lévő és mostan *Wight* szigetén lakvó *Hollandus* sereget, haladék nélkül Portugáliába küldhesse.

A' Király ilyen beszéd által nyitotta meg Nov. 11-dikénn a' Parlamentom' üléseit:

„*Alylordok és Urak!*

„Az én alattamvalóknak boldogságokhoz viseltető szives gondoskodásom, és azoknak a' tehékek érzése, a' mellyekkel az én népemnek szegényebb része az eleségnek mostan drágasága miatt küszködni kénytelenítettik, engemet arra határozotanak, hogy idejebben öltse gyűjtetfelek benneteket, mint sem különben a' szándékom lett volna. Nem lehet az én szivemnek egy kedvesebb tárgya, mint ha azt látom, hogy ti, olyan eszközöknek elővételédésüket határozzátok meg, a' melyek néktek, érett meg fontolás után, a' ti bölts ítéletek szérént ezen kegyetlen inségeknek könnyebbitésére, s mázszori elő kerülhetfeleknek meg előzésére, hasznosok, és a' mi mezei gazdaságunknak állandó buzdítására, s öregbítésére, czélzóok légyetek.

„Ite etem szérént leg hamarább való segedelemül szolgálhat, az, ha a' gabona' minden féle nemeinek m'nnél nagyobb bőséggel való behozására buzdító eszközök vétetnek elő. Hasonló segedelemül szolgálhat a' drágaságnak lejjebb szállítására, reménsegem szérént, az a' ditséretes példa adás is, a' mellyel ti magátok eddig is, a' gabonával való mértékletes élet által előlmentetek.

„Az életre szükséges külömb-külobb féle kereskedés béli dolgokról szolló törvényeket, ezen alkalmazatlággal természet szérént a' ti fontos tanátskozásaitok tárgyaivá fogják a' körülállások helyheztenni. Ha a' ti tanátskozásaitokból az fog

ki tettzeni, hogy az ezftendőnek nem kedvező adakozásából származható roszszat, még tsalárd mefterkedések is öregbitették: kétség kívül fel-indulással által fogjátok látni, mely igen szükséges legyen az e' féle vizfszá éléseknek az ő következéseikre nézve való meg-előzése. Hanem, arról is meg győződve vagyok ellenben, hogy az e' féle tsalárd mefterkedéseket egész igyekezettel meg fogjátok különböztetni az olyan kereskedés béli rég fenn álló jó rendelésektől, a' melyek el-kerülhetetlenül szükségesek a' társasági éleiben arra, hogy a' kereskedés béli bőség és az én népem' élelm-, jó lábonn maradhassanak.

„Kedvetlenséggel szemléltetek az országnak külömb-külömb réizeiben rövid időig uralkodott zürzavarokat, a' melyek az olyan rosz indulatu és béketelen emberek által gerjesztődtek vólt, a' kik a' közönséges szükségét igyekeztek céljoknak el-érésére kegyetlen eszközzel fel-venni. Az ilyen erőszak-tétel, kétszeres bűn: egyszer, hogy öregbiti azt a' veszfélyt, melyről a' panasz vagon; mászszor, hogy meg zavarja azt az állandó tsendességet, a' mely a' dólgos közönségnek fenn állhatására, különösen a' szükségesséppen meg-kivantatik. Azok, a' kik ezen környülállásokban önként való segedelmek és buzgóságok által, a' törvényeket és jó rendet védelmezték, számot tarthatnak az én leg nagyobb ditséretemhez.

„*Alsó Ház béli Urak!*

„A' jelen való környülállások között nem szándékom több pénz béli segedelmet kívánni tölletek, tsak a' mennyi a' Státus' rendes költségeire meg-kivantatik, mind addig, míg az egyesült országok Parlamentomai öszsze nem gyülekeznek; melyeknek hogy egész miben léteket előtökbe terjeszszék, meg-parantsoltam, nem kételkedvén azon, hogy azt, a' mit a' köz jó kíván, helybe hagyni hajlandók ne lennétek.

„*Mylordok és Urak!*

„Rendelést tettem, hogy terjeszszék előtökbe azoknak a költsönös nyilatkozatásoknak másaikat, a melyek közöttem és a Frantzia Ország-lószék között, egy békeességes alkunak kezdése végett az utóbbi alkalmatossággal folytak. Szemlélni fogjátok azokból az én egyformájú hathatós kivánságomnak szembe tűnő ujj jeleit az Európai közönséges tsendességnek lábra állítottátsa iránt. Az én kivánságom azonközben az ellenségnek azon végzése által, hogy ő én véllem tsak tsupa magános alkudazásokba akar botsátkozni, megtsalattatott, minthogy én ebben, a közönséges hűségnek megbántása, és az Europa' bátorságának veszedelmeztetése nélkül, ő véllé tellyességgel egyet nem érhettem. Az én békeességes hajlandóságom, és annak elérésére törekedő szorgalmatosságom, megváltozhatatlan: én ellem nem szegzem magamat, és legkissebb hátramaradást sem teszek semmi eszközöknek, a melyek az én koronámnak betsülletével, és az én népemnek valóságos javával meg-egyező békeséget meg szerezhetik, vagy legalább ezt közelebb hozhátják. Hanem, ha az ellenség azt, legalább' oly fel tétel alatt, hogy ha tsak t. i. én a magam fel tételemtől, a melyenn az egész betsefundalodua a' békeességnak, el nem állok, tovább is megvetni meg nem szűnik, bizom bennetek, hogy ezen etben, azon törvényes és igazságos egyetértéssel és segedelemmel fogtok hozzám tovább is viseltetni, a' mellyel ezen nagy tárgyra nézve mind ez ideig viseltettetek, és a' mely által én, hálá légyen a' Gondviselésnek, ezen országnak betsülletét s bátorságát, egészízen és a' maga valóságában, mint ez ideig, megoltalmaztam.“

Az egyesült Parlamentom a' jövő 1801-dik esztendőnek 22 dik Januáriussára hivattatik össze; a' midőn már Irlándiának küldöttjei is az Angliai és Skotziai Küldöttekkel együtt Londonban fognak találtskozni, a' *Britanniai Szigetek'*

Parlamentomának nevezete alatt. Hogy , fog e' a' Parlamentom *Császári* nevezetet venni magára, még nintsen meg határozva: hanem bizonyos az, hogy a' Nagy Britanniai czimerek között Frantzia országának eddig való czimere, a' *Lilion* ki vették, és 1801-ben 1 ső Januarius-tól fogva olyan titlussal fog élni a' Nagy Britanniai Udvar, a' melyben nem fordál elő Frantzia ország.

Pruszszia.

Brigadéros Gen-rál *Bonaparte Lajos*, Nov. 11-dikén a' Királynál be-mutattatott, és 11-dik-ben a' *B-leve* nevé Királyi Kattélyben a' Király' nagy atya' testvérénél *Ferdinandnál* volt ebéden. Olyan módon nyilatkoztatta ki magát ezen ifju *Bonaparte*, hogy ez úttal csak néhány napokig szándékozik mulatni *Berlinben*, minthogy *Slésiába* a' II-dik *Fridrich*' tsatázásai híres helyeinek meg-nézegetésekre siet. Onnét azonban ismét visszátér *Berlinbe*, és az egész *Fársángot* ott tölti el. A Királyi épületnek minden ritkaságait, útazól *figyelmesebben* szemekkel meg tekintette. — Nem valami Követségi foglalatosságban küldetett, mint hallatik, ez a' *Bonaparte* telyességgel *Berlinbe*, hanem csak mint útazó, az *Első Konsúl*' rendeléséből a' tapaptalás' kedviért jár széljel; és *Pruszszia*ból még más országok felé is fogja útazását folytatni.

Frantzia Ország.

Hogy a' katonaságot az előbbeni esztendőben szenvedett sok fogyatkozások iránt ezutánra bátorságba helyeztethesse a' Frantzia ország-lószék, néhány rendbéli végzéseket adott-ki. Ide tartozik, hogy a' Hadi Minifter egy nyomtatott laistromot adjon-ki szám ízerént mindi azokról a' katona ruhákról, a' melyek a' 9-dik esztendőben

a' Republikai seregekhez küldettettek. Az után minden csoportoknál egy egy Hadi Tanács által vizsgálta meg, hogy valyon a' seregekhez küldett ruha-darabok, ki-fizogáltatódhattak e' mind a' katonaságnak, s valyon jók, és hasznavehetők voltak e'? Utoljára az egész számadásnak a' Konsulok' elejibe kell terjelztödni. Hasonló szoros számadás vétettetik a' lovaknak és az ő szerzfámáknak ki-fizogáltatódásáról is.

Hogy a' katonák zsoldja mindenkor rendszeren ki jár asson, minden Komendáns tartozik 15 nappal előre be-jelenteni, hogy a' következő egész hónapra mennyi zsold kívántassék az alatta lévő katonák' számára.

Elegyes Levelek.

Páris, Nov. 14-dikénn: — „

Moreau fő vezér tsakugyan meg-házasodék *Párisban*, és ha szintén nem *Quadaloupei* vagy *Sz. Domingo* léánt is, de elég melzize földről valót, t. i. az *Iste de France* szigete' *Hüllot* nevü Közönséges Kormányozójának leányát vette-el, ki is most lépett az-dik elzsendésébe.

A' *Defenseur de la Patrie* nevü *Párisi Ujj-ság*, a' következőzö rövid de ugy látszik *officéalis* elő adását adta ki a' *Lünevilben* Nov. 9-dikéig folyt Congressusi környülállásoknak: — „

„*Gr. Cobenczel* (ugy mond) Oktob. 14-dikénn irt *Bétsből Talleirand* külsö dolgokra ügyelő *Minister*hez, hogy ő a' *Bétsi Udvar'* részéről a' *Lünevillébe* való menetel végett teljes hatalommal lévén fel-ruháztatva, 15-dikben el fog indulni. . . . Ezen jelentéshez képeest hazafi *Bonaparte Josef* is útnak indúlt *Párisból* Oktob. 25-dikénn ugyan-*tsak Lünevillébe* . . . *Gr. Cobenczel* 24-dikben meg-érkezett *Lünevilbe*. . . . *Gen. Clarke* bizonyossá tette *Gr. Cobenczelt*, hogy, ha néhány napokat *Párisban* tölteni kedve volna, azt az *Első Konsúl*, a' ki a' *Gróf Urat* a' *Campó-Formiói alkudozások'*

alkalmatosságával meg ismérte, kedvesen fogná venni. Ez a bizonyossá tétel határozta Gr. Cobenczelt arra, hogy Lüneviltől útját Párisba vegye. Oktob. 26-dikán indult útnak. Valamint Lüneviltől való érkezésékor, úgy el-indulásakor is ágyu dörgés által tiszteltetett. . . . *Voia*dban Okt. 27-dikén a' Frantzia telyes hatalmu Congres-Ministerrel *Bonaparte Joseffel* együvé találkozáván, a' Gróf jelentette ennek, hogy mi okon határozta légyen magát a' Párisba való menetelre; melyet *Bonaparte* meg értvén, visszám ment a' Gróffal ő is Párisba, a' hová 28-dikban érkeztenek meg mind ketten. Itt való mulatása, lehetetlen hogy kedves emlekezetre ne szolgáltatót volna Gr. Cobenczelnek okot. . . . Párisból Nov. 5-dikén indultanak *Lüneville* felé visszám a' két Congres-Minister Urak. . . . 6-dikban szerentsésen meg érkeztenek *Lüneville*be. . . . 8-dikban által adták egymásnak meg hatalmazó leveleiket: a' melynek is nem lehetett volna ennél kedvezőbb környülállások között történni. . . . *Gen. Clarke* az örvedetes környülállásokat a' 10-dik *Brumairnek* (Nov. 9-dikének) meg-tisztelésére fordította, melyre nézve lehető rietségget a' kastélynak néhány szobáit ki tsinosítatván, a' Respublika' állandóságáért egy jó ebédet adott. . . . a' következő naponn (Novemb. 10-dikben) ismét elő vétődtek a' magok folyamatjok szerént az alkuozások, és ugyan az nap' estvéli 4 órakór, Gr. Cobenczel Ur a' Cs. Követséghez tartozó Titoknokot *Lichtenbourg Lefevre* Urat, mint Kurirt *Béts* felé útnak indította."

Lüneville, Nov. 13-dikán: —

„Nints képzelődés, az ide minden napokon érkező szekerek' és emberek számának meg fogására; a' ritka művesek, minden nemü-árosok' és ujjságoun kapók' fokasága, egészen egy kisebb Páriszt tsit ált *Lüneville*ből. — A' többi idegen Követeknek érkezésit is várják még. Minden né

mű ékekségek kiméltlenül gyűlnek minden felől ide.“ — Szó-tár kivántatna, hogy mind azokat az ujj módi Frantzia czifraságokat le-irhassa valaki, a' melyek *Lunevilbe*, a' mostani Congressusnak meg-tisztelésére, özfzve hordattanak!

Hanem, vagynak még egyéb tudósításaink is. A' Frantzia Generálisok mind útban vannak vízfzjá felé, ki az Olosz, ki a' Német országitáborhoz. — Sem a' *Philipsburgi*, sem az *Ulmai*, sem az *Ingolstaati* erősségek' rontása, melyek a' Német Birodalomnak, sok milliójiba kerültek, nem szünik. *Manheimből* azt itják, hogy *Philipsburgból* oda hallatnak a' minák' tsattanásaik által okoztató föld rendülések. *Ulmának* már akár melyik oldalánn bé lehet menni. *Ingolstaadtnak* le rontására, tsak a' parasztság közül 6000 ember rendeltetett, pedig a' város' lakossai is meg hivattattak a' munkára, vagy inkább a' rontásra.

A' *Moniteur* azt mondja azok ellen az idegen Ujjságok ellen, a' kik azt állitják, hogy ezen várak, nem rontatódhatnának le; minthogy tsak ugy adattak által, mint zálogok; a' zálogot pedig a' maga' valóságában kellene annak idejében vízfzjá adni, hogy; ezen várak az után adódván által a' Frantzia seregeknek, minekutánna az örző seregek és az ágyuzó kezületek belöllök elszállittattak, a' Frantzia Országlószék azt tétetheti már most ezekkel, a' mit a' beléjek szállitattott örző seregek bátorságával meg-egyezőnek lenni gondól.

Calais, 10. Nov. — „

„Ide egy Kurir érkezett az éjjel. Ma reggel által indúlt Angliába. Nyolcz napok alatt már másod izben szemléltük itten ugyan ezen Kurirt. Első vízfzjá érkezése után tsak 24 órát mulatott *Lunevilben*“

Marsiliában az oda ki szállott *Máltai* örző sereg 's az ott levő katonaság és némely városi-

ak között, valami kedvetlen szó beszéd, felingerlődes, 's talám az elégnél többször bor, a' napokban olyan heves izivakodásra adtanak volt alkalmatóságot; hogy utóljára kevésbe múlt el, hogy nagy vérontás nem lett a' következése. Hatvan emberek vállalatódítottak volt ki mind két részről, hogy *Brumair'* 10-dikénn reggel a' városnak egyik meg nevezett kapuja előtt a' sikonn egy egy szál kardal meg jelenjenek, és meg viaskodjanak. Szerentséjek, hogy meg tudta a' boldog czélt a' Politzia, és elejít vette, külömben rútol meg motskólhatták volna magokat.

Kosciusko Generálisnak egy ötse, Kapitány az *Augcreau'* táboránál, és most Frankfurtban van szállásonn.

Azt írják *Bruszfzelből*, hogy a' feljebb említett Kurír, a' ki *Lünevilből* Gr. *Cobenezeltől* közelebről Angliába küldtetett, passust vitt egy Anglus Congres-Ministernek a' *Lünevilbe* való jöhetésre. *Bruszfzeli* tudosítás az is, hogy egy Pétersburgból jövő Kurír ott utazott légyen Páris felé kerestül; 's mint gondólják a' Császárról részéről a' Szározonn való Orosz fegyveres neutralitásnak ajánlását vífzi a' Francia Országglószékhez. Sok más kivált Pruszfziai magános levelek pedig azt erőssítik, hogy *Berlin* és *Pétersburg* egyezésre léptenek volna egymással, az iránt, hogy ezen esztendőben békeféget adjanak Európának; 's-erre a' czélra dolgozna most *Lu-chesini* is *Párisban*.

Nov. 9-dikétől fogva mindenek előtt nyitva vagynak Párisban azokkal a' régi ritkaságokkal rokott házak, a' melyek hajdonában Olosz országot nevezetessé tették. Ot egymásba nyíló paloták vagynak vélek meg-rakattatva. Ezekben állanak már most a' ritka mesterség' miveinek az örökös tsudálkozást magokhoz vont Izerzeményei, mint p. o. *Laocoon*, a' *Belvedéri Apolló*, *Vénus*, 's-egyebek.

Parisban egy jól tévő ujj intézet állittatott fel,

Ily nevezet alatt: *Bizonyos fejedelem' helye, a' szerentséltlenek' számára.* A' ki ezen házba, bé akar vétetödni, szükség hogy vagy maga vagy más valaki ő érette, egy személyre való fundátziót tegyen. a' melyért hólta' napjáig tisztelősen tartatik. Egy személyre való fundátzióért 1080 Livrák kívántatnak. Az Első Konsúl 30 ágyakra vagy ilyen személyekre, a' felesége 25-re, *Lebrun* Konsúl 15 re, rendeltek fundátziókat. Mások is feles ajánlásokat tettek.

Necker, a' régi nevezetes Frantzia Finántz-Minister, a' ki még mind *Geneva* mellett egy jószágában lakik, közelébről 3 kötetekből álló *Erköltsi Prédikátziókat* bortsátott nyomtatásban világ' elibe; ezeket ő, a' lelkiekben való tulajdon maga épületére készítette vólt mind, hanem már most azért adta ki, hogy mások is vehessék hasznát a' mostani meg romlott világban.

Mind azok a' Pruszizus, Hollándus, és Frantzia levelek, a' melyek a' tenger partok mellől Nov. 9-dikétől fogva indúltanak, azt írják, hogy olyan rettenetes szélvész uralkodott légyen az nap, tengereen szározonn, a' milyenre a' most élő emberek nem emlékeznek. Az erről szoltó tudósításokat nem hordhatjuk mind elő. *Cambrai* mellett a' posta szekeret fel döjtven, midőn abból egy alacsony ki szállott volna, azt 200 lépésnyire ragadta; más utazók, elő-fák mellé kapálzkodtak, hogy ők is ugy ne járjanak. Sok szémalokot öszize rontott a' *Lille* és *Páris* között lévő Telegrafussal együtt. A' erdőkben, házakban, kivált a' falukonn, és a' partok körül, 's a' kikötő helyeknél, meg-betsülhetetlen károkat okozott. *Mecheln*, *Löven* és *Wawre* városaikban (a' régi Aufr. Belgiumban), több mint 70 házakat ontott-le. Az utzákat, le hányt kémények, ház fedelek, fel forgattatott szekerek, 's kotsik fedték. Egész házakat el-kapott némely falukonn a' szol minden benne lévő emberekkel és áhatokkal együt. A' tsatórnákból az elő-fák'

tetejeikig fel tsapkodta a' vizet. A' *Schelde'* tor-
kában sok hajók nagy károkat vallottak. A'
Hollandiai levelek írják, hogy az ő partjaik kö-
rül, ölfzfe romladozott hajók és holt tetek fe-
dezik Nov. 9-dikétől fogva a' tenger' színit. Sok
Anglus hajókat is szerentsejlenekké tett ez a' pél-
dátlan idő, kivált minthogy mostan ezek talál-
tatnak leg nagyobb számmal a' tengerek' öbleik-
ben. Hanem több tudósításokat kell még vár-
nunk ezen rettenetes napnak le rajzólhatására.

Magyar Ország.

Zemplényből: — „

„Itt nállunk a' N. Vármegye' rézfirül a' *Fel-
álló Sereg* egy Batalion gyalogokból és egy Di-
visió lovasokból áll, a' mely már fel-ruháztat-
ván, és ideig való szállásait is el foglalván, Ga-
lantai Grof Eszterházi József Cs. Királyi Kamarás
's Fő Ispány Ur' fáradohatatlan bölts szorgalmatosfá-
ga, a' minden meg kívántatóknak bé-fizedése, 's-
a' Mgos Kamarás Consiliárius 1-ső és 2-dik V. Is-
pányoknak buzgó hivatal béli kötelességeknek te-
lyesítésével, immár abba a' karba ván, hogy pa-
rantsolatot vévén, egy hét alatt útnak indulhat.
A' nép szép, vállogatott; a' ruhája olyan, hogy
az országban égynek sem fog könnyen engedni;
a' lovak erősek, jól termettek. Az Insurgensek-
nek kedve nagy; melyet a' N. Vármegyebéli Ka-
roknak és Rendeknek a' ruházatra tett költség
iránt ki mutatott kiméjletlen kéjzsége lelkesített:
mint ennek a' többek között, Urunk' és a' Haza'
szeretetének tüzével lángoló régi familiájára néz-
ve is híres és nevezetes Báró *Kis Senyei Senyey
János* Ur, ki is azoknak számára, a' kiknek a'
nemes Urak közzül a' fel kelésre kéjzségek, de
az egész kéjzületre tehetségek nem vólt, ezer Fo-
rintot, a' reá háromló adózáson kívül, ingyen
ajándékozott.

Példás életének 76-ik esztendőjében múlt ki, e' világból Novembernek 9-dik napján a' sok tekintetben bődög emlékezetű Zekenyi Tekintetes *Klobusiczky Pál* Úr, minekutánna Tekintetes *Pallay Erséeth* Afizzonnyal 49 esztendőket Isten felő kegyes házosiági életben töltött volna el. Nem adván az Isten nékiek magzatokat, több ezerekből álló izembe tűző fundátziokat rendeltenek valamint *Debretzenben* a' Papi és Nemes, szegény szüleiktől meg folytatott árváknak neveltetésekre, mind pedig *S. Putakonn* a' Helv. Vallásonn levő Kolégyomban nevelendő ifjaknak, 's néhány Ekklesiák' *Lelki tanítottóinak*, 's *Professzorinak* számokra.

* * *

Rácz Istvánnak

A' Nemes Magyar fel-áll'ttakhhoz intézett Éneke,
minekutánna

A' Frantzia Nemzettel kötött Fegyvernyugvás
fel-mondattatott.

Bétsben 1800.

* * *

Ad arma, nunc fortes, ad arma!

Dulce, & decorum est pro patria mori.

Horat.

* * *

Mi harsog úgy Mársnak mezején megint?

Uj háború — Vulkán kalapál vasat;

'S már szerte széjjel, görbe, 's éles

Fegyver'tek, Magyarok, tsörögnek.

Tí, mint midőu a' barna, dagadt, 's esöss

Felhök' ölébül Menykövek hullanak:

Vagdalni, és halmot siettek

Győzni tanúltt karotokkal hányni.

Tí, Márs' piatfzán félni tudatlanok.
 De élni még, és halni tudók kegyes
 Király'tokért —, 's Kódrust *) követni
 Készek erős hazabéli szívvel!!
 Im'! Zeng a' *Harsány'* tárogató' szava:
 A' vad szabadság' Angyala vészzen el. —
 Bellóna zászlókat lobogtat,
 'S tart tenyerén diadalmi Laurust.
 Zászló alá hát — Titeket illet ez —
 Párduttzos Arpád' hív maradékai!
 Mert tí, halál közt, kardra kelvén,
 Coclesek meg haladni tudtok.
 Tí bennetek még Attila' vére forr.
 Készüllyetek-fel, 's mennyetek hát hamar!
 Ah! nyerni, melly szép 's nagy ditsőség,
 Győzedelem kolzorút, halál között.
 Hozzátok, O nagy Bajnokok! állanak
 Sergekkel a' Német Birodalmiak;
 A' vér' piatfzán víni, 's győzni,
 A' felesült erejü Csehekkel.
 Egy lélek, egy szív, 's tántorodatlan hit,
 A' véres úton lezisz Kalauzotok,
 Ország-'s Királyért! élel' óhó
 Vas szereték mikoron süvölténd.
 Előre készül drága Ju almatok
 A' vártt ditsőség' izent Palotáiban. —
 Mellyért ha most buzdítani lantom
 Még nem elég eleven szavával:
 Buzdítson óh! hát Zrínyi' ditső neve,
 'S zöld ággal híres régi Vitézeink:
 Nádasdiak, győzo Kemények,
 Húnnyadiak, Turiakkal együtt:
 Hogy, mérge rettegjen, 's menedekhelyét
 Ne lássa a' Frantz - Aultria' földjein. —
 Agyú dörög, jelt fújnak, hartzia!
 Rajta terény Magyarók' Vitézi!

*) *Codrus pro Patria non timidus mori.*

J e l e n t é s.

Közelgetvén ezen hanyatló századnak utolsó elztendeje a' maga végéhez, alázatos kötelességünknek esmérjük mi is az Olvasó Publicum előtt arról jelentést tenni, hogy a' kiknek a' jövő fél elztendőben a' Magy. Kurirnak olvasására kedvek leszen, fel küldvén annak fél elztendőre való taksaját, az 5. forintokat, hozzánk illyeten titulus alatt: *An die K. K. Hof Oberst Post-Amt-Zeitung Expedition à Wien. Pro Magyar Kurir mit 5 Gulden*, idejekoránt jelentsék magokat. Ebben az elztendőben gyakorta meg történt, hogy ámbár mind a' levél, mind újságaink taksája jókor fel küldetett: még is mindazáltal egy, két, sőt három hónapig se vehették Erd. Előfizető Uraink a' magok újságaikat, némellyeknek pedig a' Magy. Kurir helyett a' Magy. Hirmondó, 's a' helyett a' Magy. Kurir küldetett; sem az egyik, sem a' másik hibának nem vólunk mi okai, hanem azok, a' kiknek kezekhez jöttek leg elsöben a' levelek, és a' kiknek a' lett volna szoros kötelességek, hogy az originális leveleket minékünk mingyárt ki küldjék, és e' két Magy. Újságokat egymással fel ne tseréljék, a' melly miatt vagy magok az Erd. Előfizető Urak, vagy az újságokat consttuáló Posta Hivatalok bosszuságot, bajt, és alkmatlanságot szenvednék; mi pedig épen nem érdemlett vigyazatlansággal vádoltatunk. Arra való nézvé, hogy ha ennek utánna, a' fent említett hibák közzül egyik, vagy a' másik meg történne, leg ottan vagy az előfizető Urak vagy a' Posta Hivatalok, minket, és nem mást, 's szokott titulusaink alatt küldött leveleik által tudósítsanak arról bennünket, szorosan fel jegyzven leveleikben azt a' napot, a' mellyen újságaink taksaját az ide való Cs. K. udvari leg föbb Posta Hivatalhoz fel küldötték, mi, tehetségünk szerént igyekezni fogunk a' történt hibát el igazítani. Azok pedig, a' kiknek, nem a' kivánt újságok küldetnek, mingyárt az első, vagy második darab újság vételekor, azon újságok Iróinak jelentsék a' dolgot, a' kiknek

újságaitat kívánnyak, egyfzersmind a' vett újság darabokat is küldjék vissza.

Azt sem tagadjuk, (és ha tagadnánk is, meg táfelnának bennünket a' hozzánk küldetett sok panaszló levelek) hogy ebben az esztendőben igen rendeletlenül jártak újságaink. De ennek sem mi, hanem azok voltak a' valóságos okai, a' kik újságainknak ki készítetéseket, a' melly, végre ennekelőtte 6. 7. sőt ha rövid vólt az idő 8. személy is meg kívántatott, két emberre bizták, ezek pedig elégtelenek lévén az újságoknak illendöképen való bé copertazásokra és le ragasztásokra, holtöbb, hol kevesebb darabok vissza maradtak, és a' következett posta napokon küldettek el. Mivel ez az expedíziónak modja mind a' Fels. Aerariumnak mind minékünk káros vólt, Erd. Olvasóinknak pedig méltó panaszra szolgáltatott alkalmatosságot; azon fogunk igyekezni; hogy valamiképen az ennekelőtte való esztendőökben, ugy a' következendökben is, a' typografiában magunk fzeimei előtt, s magunk embereink által készítődjenek el, s ideje korán küldődjenek a' Posta Házhöz újságaink. Ha néha előre el nem látott bajok miatt hátra maradnának, mint a' múlt October és Noyember hónapokban egynéhány szor meg történt, arról botosánatot kérni, és reménységünk szerént nyerni is fogunk Erd. Olvasóinktól.

Jegyzés. A' közelébb költ Kurirnak 694-dik oldalán elő forduló Magyar országi cikkelyben, az 1. szám alatt sokat ki hagyott vólt a' fzedök, melyre nézve így kell olvasni:

„1. Tisztelendő ó Hiten lévő V. Esperess *V. szánik János* Urnak szép belső tehetsége, melyet gyakorta prédikállásában, de főképpen Sz. György napján meg-mutatott minden hajlongás nélkül, mellyben meg mutatta, a' köllég előtt, hogy Sz. Györgyöt nem imádjuk, ugymond, azzal, hogy az ő Innepét szenteljük, hanem sokféle virtusaiért tiszteletképpen azért emlegetjük, hogy mások is az ő jó példait kövessék.“